

Årsregnskap

2015

Resultatregnskap 01.01.-31.12.

Morselskap:

Konsern:

2015	2014	Note	NOK 1.000	2015	2014
Driftsinntekter					
1 108 508	1 065 342		Undervisningsinntekter	1 108 508	1 065 342
35 318	38 478		Oppdragsforskningsinntekter	35 319	38 478
263 916	258 078	1	Statstilskudd	263 916	258 078
43 600	45 073	2, 9	Andre driftsinntekter	66 867	70 213
1 451 342	1 406 971		Sum driftsinntekter	1 474 609	1 432 111
Driftskostnader					
841 188	768 340	3, 7	Lønn og andre personalkostnader	841 976	769 543
101 266	90 660	5	Ordinære avskrivninger	110 896	100 084
1 021	514	12	Tap på fordringer	1 021	514
428 118	413 398	4, 9	Andre driftskostnader	427 724	416 658
1 371 593	1 272 913		Sum driftskostnader	1 381 618	1 286 799
79 749	134 058		Driftsresultat	92 991	145 312
Finansinntekter og –kostnader					
11 184	24 362	9	Finansinntekter	5 174	17 931
-48 932	-51 472	6, 9	Finanskostnader	-48 942	-51 475
-37 748	-27 110		Netto finansposter	-43 768	-33 544
42 001	106 949		Resultat før skatt	49 224	111 768
0	0	21	Skattekostnad skattepliktig virksomhet	-1 647	-1 470
42 001	106 949		Årsresultat	47 576	110 298
Overføringer og disponering av årsresultat:					
-13 202	-8 255		Netto til / (fra) forskningsutviklingsfond	-13 202	-8 255
-5 800	-5 200		Netto til / (fra) fond for MSc og PhD stipend	-5 800	-5 200
61 003	120 404		Overført til annen egenkapital	66 578	123 753
42 001	106 949		Sum disponert	47 576	110 298

Balanse 31.12.

Morselskap:

Konsern:

2015	2014	Note	NOK 1.000	2015	2014
EIENDELER					
Anleggsmidler					
159 475	166 977	5	Immaterielle eiendeler	159 475	166 977
1 531 771	1 556 647	5	Bygninger, tekniske installasjoner, tomter	1 967 331	1 999 001
100 026	103 144	5	Maskiner, inventar, transportmidler	128 040	130 350
174 281	189 659	8	Langsiktige fordringer og plasseringer	281	502
280 296	280 296	10	Aksjer i datterselskaper	0	0
2 245 850	2 296 723		Sum anleggsmidler	2 255 127	2 296 830
Omløpsmidler					
575	631	11	Varebeholdning	575	631
101 736	113 588	9, 12	Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	99 134	113 251
216 615	150 751	13	Kontanter og bankinnskudd	225 124	158 414
318 926	264 969		Sum omløpsmidler	324 833	272 296
2 564 775	2 561 692		Sum eiendeler	2 579 960	2 569 126
EGENKAPITAL OG GJELD					
Innskutt egenkapital					
1 300	1 300	14	Stiftelsens kapital	1 300	1 300
Opptjent egenkapital					
31 454	50 456	14	Fond	31 454	50 456
673 494	438 025	14	Annen egenkapital	682 657	441 614
704 948	488 482		Sum opptjent egenkapital	714 111	492 070
706 248	489 782		Sum egenkapital	715 411	493 370
6 054	7 549	15	Bundne fond	6 054	7 549
Avsetning for forpliktelser					
0	0	21	Utsatt skatt	5 339	3 692
290 188	468 558	7	Pensjonsforpliktelser	290 188	468 558
17 447	21 342	17	Andre avsetninger for forpliktelser	17 447	21 342
307 635	489 900		Sum avsetning for forpliktelser	312 974	493 592
Langsiktig gjeld					
1 253 000	1 276 500	16	Pantelån	1 253 000	1 276 500
1 253 000	1 276 500		Sum langsiktig gjeld	1 253 000	1 276 500
Kortsiktig gjeld					
36 031	50 488	9	Leverandørgjeld	37 522	48 349
60 099	57 791		Skyldige offentlige avgifter	59 699	57 487
195 709	189 682	9, 20	Annen kortsiktig gjeld	195 300	192 278
291 839	297 961		Sum kortsiktig gjeld	292 521	298 114
2 564 775	2 561 692		Sum egenkapital og gjeld	2 579 960	2 569 126
1 253 000	1 276 500	18	Pantstillelser	1 253 000	1 276 500
		19	Husleieforpliktelser		

Oslo, 16. mars 2016

Knut Haanæs
Styrets leder

Marianne Stenius
Styremedlem

**Gabriel Robertstad
Garcia Benito**
Styremedlem
Repr. faglig ansatte

Maalfrid Brath
Styremedlem

Gunnar Bjørkavåg
Styremedlem

Ingunn Myrteveit
Styremedlem
Repr. faglig ansatte

Silje Engeseth
Styremedlem
Repr. administrative ansatte

Espen Haugen
styremedlem
Repr. studentene

Inge Jan Henjesand
Rektor

NOTER TIL REGNSKAPET 2015

(Alle tall i de påfølgende notene er i 1 000 NOK hvis ikke annet er angitt.)

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er utarbeidet i henhold til regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge. De vesentligste regnskapsprinsippene er beskrevet nedenfor.

Konsernregnskapet omfatter morselskapet Stiftelsen Handelshøyskolen BI og datterselskapene BI-bygget D-Blokka AS, Bedriftsøkonomisk Institutt AS, Studentenes Hus Nydalen AS, Sandakerveien 116-118 AS og Sandakerveien D-Blokka AS.

Av disse har verken Bedriftsøkonomisk Institutt AS, Sandakerveien D-Blokka AS, Studentenes Hus AS eller Sandakerveien 116-118 AS hatt aktivitet i 2015. Det vises for øvrig til note 10.

a) Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet er utarbeidet som om konsernet er en økonomisk enhet. Regnskapet inkluderer Stiftelsen Handelshøyskolen BI og selskaper hvor Stiftelsen har bestemmende innflytelse. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier mer enn 50 % av aksjene i selskapet, og konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet.

Transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper ved at datterselskap følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet.

Kostprisen på aksjer i datterselskaper er eliminert mot egenkapitalen i datterselskapet på overtagelsestidspunktet.

Notetabellene er utarbeidet for konsernet og morselskapet de to siste årene.

b) Inntektsføringsprinsipper

Undervisningsinntekter inntektsføres i takt med gjennomføringen av normert studieplan. Statstilskudd periodiseres tilsvarende. Oppdragsforskningsinntekter og andre driftsinntekter periodiseres i takt med leveransen av tjenesten. BI mottar offentlige tilskudd til forskningsprosjekter. Tilskuddene blir inntektsført i takt med fremdriften på prosjektene.

Inntektsføring av husleie skjer i henhold til utleieperiode og felleskostnader inntektsføres med et å konto beløp. Felleskostnader avregnes ved årets slutt.

c) Klassifisering og vurdering av eiendeler og gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

d) Fordringer

Fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres så vidt mulig på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap. Fordringer i utenlandsk valuta vurderes til kurs per 31.12.

e) Varebeholdning

Varebeholdningen er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

f) Aksjer og obligasjoner

Aksjer og obligasjoner bestemt til varig eie eller bruk er oppført i balansen som anleggsmidler. Disse er vurdert til kostpris med mindre forhold som ikke anses å være av forbigående karakter har betinget en lavere vurdering.

Kortsiktige plasseringer av overskuddslikviditet (likvide aksjer og andeler vurdert som omløpsmidler) vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

g) Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives dersom de har levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 100 000. Direkte vedlikehold av driftsmidler resultatføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger tillegges driftsmidlenes kostpris og avskrives i takt med disse. Utskiftninger av hele driftsmidler blir balanseført.

I skatteregnskapet følges skattelovens vurderingsregler i forhold til aktivering, og driftsmidler som antas å ha en brukstid over tre år og har en kostpris på over kr 15 000 aktiveres.

h) Pensjoner og pensjonsforpliktelser

Bl's tjenstepensjonsordning oppfylder lovens krav om tjenstepensjon. Bl's ansatte er delvis tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK) og delvis private ordninger gjennom Storebrand. Bl benytter IAS 19 i henhold til NRS 6A.

Pensjonsordningen i SPK er forsikringsteknisk oppbygget. Ordningen er imidlertid ikke fondsbasert, men utbetaling av pensjoner er garantert av staten iht. pensjonslovens § 1. Premiefastsettelse og beregning av pensjonsforpliktelsene skjer etter actuarielle prinsipper. Beregnede pensjonsmidler gir en avkastning som tilsvarer statsobligasjonsrenten. Ordningen anses iht. NRS som en ytelsesplan.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening på basis av forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, endringer i pensjoner og ytelser, avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang m.v.

Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner amortiseres over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik mot beregningsforutsetningene (estimatendringer) føres mot egenkapitalen.

Pensjonskostnad inngår i lønn og andre personalkostnader.

I tillegg til de sikrede forpliktelsene er det beregnet usikrede forpliktelser knyttet til ansatte som har gått ut i AFP.

i) Forskningstermin

Heltidsansatte i vitenskapelige stillinger ved Handelshøyskolen BI har rett til forskningstermin hvert 6. år. Dette innebærer ett år med forskningsplikt og fritak fra undervisning. Søknad om forskningstermin skal godkjennes av viserektor, er tilpasset budsjettprosessen og de ulike aktivitetsplaner. Lønn under en medarbeiders forskningstermin anses som kostnader til nødvendig kompetanseoppbygging og resultatføres som ordinær periodekostnad.

j) Tapskontrakter

En tapskontrakt anses å foreligge dersom BI har en bindende kontrakt som har estimert negativ netto nåverdi. Tapskontrakter regnskapsføres som en forpliktelse etter beste estimat.

k) Skatt

BI er ikke en skattepliktig stiftelse, men er skattepliktig for utleie av lokaler.

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 25 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttegjort.

Alle datterselskapene er skattepliktige.

l) Rentebytteavtaler

BI benytter rentebytteavtaler for å sikre fremtidige rentebetalinger på langsiktig lån og behandles regnskapsmessig som sikring. Kontantstrømmene fra rentebytteavtalene sammenstilles med rentebetalingene knyttet til langsiktig lån. Rentebytteavtalene balanseføres ikke.

m) Kontantstrømoppstilling / Kontanter og kontantekvivalenter

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med basis i den indirekte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen tar utgangspunkt i selskapets årsresultat for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis ordinær drift, investeringsvirksomheten og finansieringsvirksomheten. Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter og bankinnskudd uten løpetid.

Note 1 Statstilskudd

Statstilskuddets størrelse fastsettes i forbindelse med den årlige budsjettbehandlingen i Stortinget.

2015	2014	
109 667	110 512	Utdanningskomponenten kap. 260
0	350	BI Bank og Forsikring (Vox)
32 807	34 708	Forskningskomponenten kap. 260
121 442	112 508	Langsiktige og strategiske midler kap. 260
263 916	258 078	Sum statstilskudd

Note 2 Andre driftsinntekter

Andre driftsinntekter omfatter i hovedsak salg av kompendier og bøker, husleieinntekter, gaver og royaltyinntekter.

<i>Morselskap</i>			<i>Konsern</i>	
2015	2014		2015	2014
3 153	2 902	Trykkeri- og forlagsinntekter	3 153	2 902
25 068	27 851	Husleieinntekter	47 919	52 395
5 725	5 939	Offentlig og privat støtte og gaver	5 725	5 939
9 653	8 380	Andre inntekter	10 069	8 976
43 600	45 073	Sum andre driftsinntekter	66 867	70 213

Høsten 2012 besluttet BI å avvikle aktiviteten ved Studentenes Hus Nydalen. Dette innebar at husleieavtalen knyttet til Studentenes Hus ble transportert tilbake til BI, og BI startet arbeidet med å leie ut lokalene til andre næringsdrivende. Det er ved utgangen av 2015 ikke ledige arealer i disse lokalene. Det har i løpet av 2015 skjedd en del endringer i utleiearealene i A, B og C-Blokka. Arealene det kreves husleie for er redusert med 3.994 m². Reduksjonen skyldes leiefritak for kantine. I datterselskapet BI-Bygget D-Blokka var det ved utgangen av 2015 16% ledighet, tilsvarende 2.594 m².

Note 3 Lønn og andre personalkostnader

Godtgjørelse til daglig leder (rektor) i 2015 utgjorde kr 2 160 462. Andre skattepliktige ytelser utgjorde kr 7 140. Rektor er medlem av BIs ordinære pensjonsordning i Statens pensjonskasse. Netto estimert pensjonskostnad inkl. arbeidsgiveravgift for 2015 var kr 184 982. Rektor har etter avsluttet rektorperiode krav på ett års forskningstermin med rektorlønn. Det er ingen bonusavtale knyttet til daglig leder.

BI har ingen pensjonsforpliktelser overfor styrets medlemmer ut over at de ansattes representanter i styret er tilknyttet BIs ordinære pensjonsordninger. Styrehonorarer for 2015 er utbetalt som følger:

	Navn	Oppnevnt av	Valgperiode	Styre-honorar
Styreleder	Terje Venold	Styret	01.08.12-31.07.15	87 500
Styreleder	Knut Haanæs	Styret	01.08.15-31.07.18	0
Nestleder	Maalfrid Brath	Styret	01.08.14-31.07.17	125 000
Styremedlem	Marianne Stenius	Styret	01.08.15-31.07.18	100 000
Styremedlem	Gunnar Bjørkavåg	Styret	01.08.13-31.07.16	100 000
Styremedlem	Pål Lauritzen	Vitensk. ansatte	01.08.13-31.07.15	50 000
Styremedlem	Ingunn Myrtveit	Vitensk. ansatte	01.08.14-31.07.16	100 000
Styremedlem	Silje Engeseth	Adm. ansatte	01.08.15-31.07.17	100 000
Observatør	Mats Gimming Myhre	Adm. ansatte	01.08.12-31.07.15	7 000
Observatør	Anders Gautvik-Minker	Adm. ansatte	01.08.15-31.07.17	10 500
Styremedlem	Thomas Skovli	Studentene	01.01.15-31.07.15	50 000
Styremedlem	Andreas Fredriksen	Studentene	01.08.15-31.12.15	64 000
Observatør	Espen Haugen	Studentene	01.08.15-31.12.15	10 500
Sum				804 500

Det har i 2015 vært bytte av styreleder. Honorar til styreleder er følgelig kun for deler av året.

Det er ikke gitt lån og/eller stilt sikkerhet for lån til daglig leder eller styrets leder.

<i>Morselskap</i>			<i>Konsern</i>	
2015	2014		2015	2014
656 257	621 742	Lønnskostnader	657 045	622 944
84 470	82 742	Arbeidsgiveravgift	84 470	82 742
77 143	42 915	Pensjonskostnader inkl. aga	77 143	42 915
23 318	20 941	Andre ytelser	23 318	20 941
841 188	768 340	Sum	841 976	769 543
845	818	Antall ansatte pr. 31.12.	845	818
764	734	Omregnet til årsverk	764	734

Honorar til revisor for 2015 er som følger:

	<i>Morselskap</i>	<i>Konsern</i>
Lovpålagt revisjon	kr 332 075	435 603
Andre attestasjonstjenester	kr 83 750	83 750
Annen bistand	kr 56 404	56 404
Sum	kr 472 229	575 757

Alle beløp i hele kroner og inkl. mva.

Note 4 Andre driftskostnader

<i>Morselskap</i>			<i>Konsern</i>	
2015	2014		2015	2014
115 107	117 442	Husleie og forvaltningskostnader ¹⁾	113 332	118 417
57 774	54 504	IT-kostnader	57 774	54 504
18 727	16 859	Bøker, tidsskrifter og div. abonnementer	18 727	16 859
55 557	49 824	Markedsføring	55 705	50 301
48 687	44 917	Reise- og møtekostnader	48 687	44 917
18 438	19 016	Kopiering og trykking	18 438	19 016
11 737	12 862	Telefon-, porto- og fraktkostnader	11 742	12 875
45 597	43 936	Kostnader samarbeidende skoler	45 597	43 936
56 493	54 038	Diverse kostnader	57 722	55 832
428 118	413 398	Sum	427 724	416 658

¹⁾ Se også note 17.

Note 5 Varige driftsmidler

Driftsmidlene avskrives lineært over driftsmiddelets antatte levetid og etter følgende satser:

Immaterielle eiendeler	15-25 %
Transportmidler	20 %
Maskiner, inventar	10-20 %
Datautstyr	25 %
Bygninger	1,5 %

Personlig datautstyr som benyttes i undervisning, administrativt arbeid eller forskning resultatføres da det ut fra forventet slitasje og rask teknisk utvikling ikke kan sies å ha en levetid ut over tre år.

Morselskap:

	Immaterielle eiendeler	Maskiner, utstyr, transp.midler	Bygg Nydalen, Oslo	Tomt Nydalen, Oslo	Totalt
Kostpris 1.1	220 437	235 333	1 676 836	105 300	2 237 906
Tilgang	28 431	37 428	279	0	66 138
Avgang til kostpris	0	-6 037	0	0	-6 037
Kostpris 31.12	248 868	266 725	1 677 115	105 300	2 298 007
Akk. avskrivninger/nedskrivninger 1.1	53 460	132 190	225 489	0	411 139
Avskrivning/nedskrivning på avgang	0	-5 670	0	0	-5 670
Årets ord. avskrivn. og nedskrivn.	35 933	40 178	25 155	0	101 266
Akk. avskrivninger 31.12	89 393	166 698	250 644	0	506 735
Balanseført verdi 31.12	159 475	100 027	1 426 471	105 300	1 791 272

Konsern:

	Immaterielle eiendeler	Maskiner, utstyr, transp.midler	Bygg Nydalen, Oslo	Tomt Nydalen, Oslo	Totalt
Kostpris 1.1	220 437	270 225	2 129 793	165 300	2 785 755
Tilgang	28 431	41 072	279	0	69 781
Avgang til kostpris	0	-8 150	0	0	-8 150
Kostpris 31.12	248 868	303 147	2 130 072	165 300	2 847 387
Akk. avskrivninger/nedskrivninger 1.1	53 460	139 875	296 092	0	489 428
Avskrivning/nedskrivning på avgang	0	-7 783	0	0	-7 783
Årets ord. avskrivn. og nedskrivn.	35 933	43 014	31 949	0	110 896
Akk. avskrivninger 31.12	89 393	175 106	328 041	0	592 540
Balanseført verdi 31.12	159 475	128 040	1 802 031	165 300	2 254 846

I anleggsgruppen immaterielle eiendeler inngår IT-systemer og egenutviklede IT-løsninger.

Note 6 Finanskostnader

<i>Morselskap</i>			<i>Konsern</i>	
2015	2014		2015	2014
48 261	50 499	Renter pantelån	48 261	50 499
671	973	Andre renter og omkostninger	681	976
48 932	51 472	Sum finanskostnader	48 942	51 475

Note 7 Pensjoner

Ordningen i Statens pensjonskasse (SPK) omfatter 328 yrkesaktive personer og 80 pensjonister pr. 31.12.2015 (322 yrkesaktive personer og 74 pensjonister pr. 31.12.2014).

Ordningen i Storebrand omfatter 691 yrkesaktive personer og 132 pensjonister pr. 31.12.2015 (623 yrkesaktive personer og 124 pensjonister pr. 31.12.2014).

Forutsetninger lagt til grunn for beregningene (se også note h under regnskapsprinsipper):

	2015	2014
Diskonteringsrente	2,70 %	2,30 %
Årlig lønnsregulering	2,50 %	2,75 %
Årlig G-regulering	2,25 %	2,50 %
Årlig pensjonsregulering	1,50 %	1,75 %
Avkastning på pensjonsmidler SPK	2,70 %	3,14 %
Avkastning på pensjonsmidler Storebrand	2,70 %	3,20 %

For beregningen fra SPK er det i 2015 lagt til grunn en frivillig avgang som varierer fra ca 12,6 % for de yngste til ca 1,8 % for de eldste i ordningen. For beregningene fra Storebrand er det lagt til grunn en frivillig årlig avgang som varierer fra 95 % for de yngste til 0 % for de eldste i ordningen. Mange medlemmer som inngår i beregningen fra Storebrand er studenter som kun er ansatt under studietiden. Derfor er frivillig avgang høy for de yngste medlemmene i ordningen. Forutsetningene er tilsvarende de som ble benyttet i 2014.

BI er tilsluttet avtalefestet pensjon (AFP) som er en kollektiv pensjonsordning for privat sektor i Norge, og omfatter alle ansatte som jobber i bedrifter med tariffavtale der AFP inngår. I 2014 omfattet ordningen ca 721.000 arbeidstakere på landsbasis. AFP-ordningen er basert på et tredjepartssamarbeid mellom arbeidsgiverorganisasjoner, arbeidstakerorganisasjoner og staten. Staten dekker 1/3 av pensjonsutgiftene til AFP, mens tilsluttede foretak dekker 2/3. Alle BIs ansatte som er omfattet av pensjonsordningen i Storebrand er medlemmer i AFP-ordningen.

For å ha rett til avtalefestet pensjon (AFP) må medlemmet oppfylle flere vilkår. Blant annet må medlemmet på uttakstidspunktet være ansatt og reell arbeidstaker i et foretak tilsluttet ordningen. Medlemmet må ha vært sammenhengende ansatt de siste tre år og vært i et foretak tilsluttet ordningen i 7 av de siste 9 årene. Ved uttak vil det bli beregnet årlig pensjon på grunnlag av 0,314% av årlig pensjonsgivende inntekt opp til 7,1 G fra fylte 13 år til og med fylte 61 år. Ordningen administreres av Fellesordningen for AFP som også fastsetter og krever inn premie. Premien skal fastsettes slik at den er tilstrekkelig til å dekke løpende utgifter og dessuten gi grunnlag for opplegg av et pensjonsfond. Neste års premiesats er 2,5% av lønn mellom 1 og 7,1 G (1 G utgjør per 31.12.2015 kr 90.068).

Fellesordningen for AFP offentliggjør ikke anslag på fremtidige premiesatser, men legger til grunn at premien for ny AFP må økes over tid for å imøtekomme forventninger om økte utbetalinger med tilstrekkelig bufferkapital. Foretak som deltar i AFP-ordningen er solidarisk ansvarlig for to tredjedeler av pensjonen som skal utbetales til de arbeidstakerne som til en hver tid fyller vilkårene. Ansvarer gjelder både manglende innbetaling og dersom premiesatsen viser seg å være utilstrekkelig.

Regnskapsmessig er ordningen å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning. BI er ikke i stand til å identifisere sin andel av ordningens underliggende økonomiske stilling og resultat med tilstrekkelig grad av pålitelighet, og på denne bakgrunn regnskapsføres ordningen som en innskuddsordning. Dette innebærer at AFP-ordningen ikke er balanseført. Premier til ordningen kostnadsføres når de påløper. Tilskudd til AFP-ordningen inngår i regnskapslinjen lønnskostnader, og utgjorde i 2015 4,9 mkr (2,2 % av lønn mellom 1 og 7,1 G).

Periodens pensjonskostnad	2015				2014			
	SPK	Storebr sikrede ordninger	Storebr usikrede ordninger	Sum	SPK	Storebr sikrede ordninger	Storebr usikrede ordninger	Sum
Nåverdi av årets pensj.opptj. inkl aga	27 962	47 802	0	75 764	24 859	43 406	0	68 265
+ Rentekostnad av påløpt pensj.forpl.	14 603	15 762	0	30 365	21 908	21 840	18	43 766
- Estimert avkastning på pensj.midler	-10 651	-9 748	0	-20 399	-16 620	-21 714	-6	-38 339
+/- Administrasjonskostnader	827	0	0	827	785	0	0	785
Netto pensjonskostnad	32 741	53 815	0	86 556	30 932	43 532	12	74 476
+/- Resultatført planendring inkl aga	0	0	0	0	-22 646	0	0	-22 646
Pensj.kostn. inkl. arbeidsgiveravgift	32 741	53 815	0	86 556	8 286	43 532	12	51 830
- Herav ansattes andel (trukket i lønn)	-4 165	-5 248	0	-9 413	-3 946	-4 969	0	-8 915
Årets pensjonskostnad inkl aga	28 576	48 567	0	77 143	4 340	38 563	12	42 915

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelse	31.12.2015				31.12.2014			
	SPK	Storebr sikrede ordninger	Storebr usikrede ordninger	Sum	SPK	Storebr sikrede ordninger	Storebr usikrede ordninger	Sum
Estimert brutto pensjonsforpl. inkl aga	-603 102	-575 460	0	-1 178 562	-640 043	-633 149	-222	-1 273 415
Estimert verdi av pensj.midler inkl aga	478 116	410 258	0	888 374	433 442	371 465	0	804 907
Netto pensjonsforpliktelse inkl aga	-124 986	-165 202	0	-290 188	-206 601	-261 684	-222	-468 507
Ikke resultatført planendring inkl aga	0	0	0	0	0	-51	0	-51
Netto pensj.midler/(-forpl.) inkl aga	-124 986	-165 202	0	-290 188	-206 601	-261 735	-222	-468 558

BI fører estimatavvik direkte mot egenkapitalen og i 2014 og 2015 er følgende ført mot egenkapitalen:

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelse	31.12.2015				31.12.2014			
	SPK	Storebr sikrede ordninger	Storebr usikrede ordninger	Sum	SPK	Storebr sikrede ordninger	Storebr usikrede ordninger	Sum
Estimatavvik mot egenkap. 31.12.	77 540	96 924	0	174 464	-72 475	-92 721	86	-165 110

Note 8 Langsiktige fordringer og plasseringer

BI har følgende aksjeposter:

Beskrivelse	Selskap/fond	Antall	Pålydende	Eierandel og stemmeandel	Balanseført verdi
Aksjer	OsloTech as (tidl. Forskningsparken AS), B-aksjer	55	55	1,20 %	0
Aksjer	Kikora AS	5 475	1,50	2,52 %	0
Aksjer	International School of Management ¹⁾	600	1	1,00 %	281
Sum					281

¹⁾ Pålydende i Litaua

Note 9 Mellomværende med selskap i samme konsern m.v.

Det er bevilget et ansvarlig lån fra morselskapet til datterselskapet BI-Bygget D-blokka AS pålydende 189,1 mkr. Lånet løper avdragsfritt til 31.12.2023 og forrentes med 3 måneders NIBOR + 2,00% margin.

Mellomværende 2015:

	Kundefordringer	Andre fordringer
Foretak i samme konsern	3 245	174 831
Tilknyttet selskap	0	0
Felles kontrollert virksomhet	0	0
Sum	3 245	174 831

	Øvrig kortsiktig gjeld	Leverandørgjeld
Foretak i samme konsern	461	0
Tilknyttet selskap	0	0
Felles kontrollert virksomhet	0	0
Sum	461	0

Vesentlige transaksjoner 2015:

	Salgsinntekter	Driftskostnader
Foretak i samme konsern	1 868	6 930
Tilknyttet selskap	0	0
Felles kontrollert virksomhet	0	0
Sum	1 868	6 930

	Renteinntekter	Rentekostnader
Foretak i samme konsern	6 106	0
Tilknyttet selskap	0	0
Felles kontrollert virksomhet	0	0
Sum	6 106	0

Note 10 Aksjer i datterselskaper

Selskap	Antall	Pålydende	Eierandel og stemmeandel	Balanseført verdi
Bedriftsøkonomisk Institutt AS	100	1	100,00 %	100
BI-Bygget D-Blokka AS	229 100	1	100,00 %	280 055
Sandakerveien D-Blokka AS	300	1	100,00 %	45
Studentenes Hus Nydalen AS	100	2	100,00 %	0
Sandakerveien 116-118 AS	100	1	100,00 %	96
Sum				280 296

Note 11 Varebeholdning

Varebeholdningen består av beholdninger i trykkeri og forlag, herunder kompendier og rekvisita. Hele beholdningen er å regne som kurant.

Note 12 Andre kortsiktige fordringer

2015	2014	
2 000	1 900	Avsetning til dekning av mulige tap 31.12
921	479	Konstaterte tap
100	36	Endring i avsetning
1 021	514	Årets tap på fordringer

Fordringer med forfall senere enn ett år:

9 022	9 390	Lån til ansatte
-------	-------	-----------------

Note 13 Bundne skattetrekkmidler

2015	2014	
39 379	37 731	Avsatt på skattetrekkkonto

Note 14 Egenkapital

Morselskap:

Det er i morselskapet netto benyttet 13,2 mkr av forskningsutviklingsfondet i 2015. Årets resultat på 42,0 mkr er tilført annen egenkapital.

	Egen- kapital 1.1.2015	Årets effekt estimat- avvik pensjoner	Årets tilførsel fond	Årets forbruk fond	Års- resultat	Egen- kapital 31.12.2015
Stiftelseskapital	1 300					1 300
• Forskningsutviklingsfond	44 656		1 395	-14 597		31 454
• Fond for MSc og PhD stipend	5 800			-5 800		0
Sum fond	50 456		1 395	-20 397		31 454
Annen egenkapital	438 026	174 465	-1 395	20 397	42 001	673 494
Sum egenkapital	489 782	174 465	0	0	42 001	706 248

Konsern:

	Egen- kapital 1.1.2015	Årets effekt estimat- avvik pensjoner	Årets tilførsel fond	Årets forbruk fond	Års- resultat	Egen- kapital 31.12.2015
Stiftelseskapital	1 300					1 300
Fond	50 456		1 395	-20 397		31 454
Annen egenkapital	441 614	174 465	-1 395	20 397	47 576	682 657
Sum egenkapital	493 370	174 465	0	0	47 576	715 411

Note 15 Bundne fond

Stiftelsen har følgende bundne fond:

2015	2014	
2 954	3 836	NVH-fondet
1 780	1 759	Velferdsfond – ansatte
471	1 183	Erasmus Stipend
848	771	Andre fond
6 054	7 549	Sum bundne fond

NVH-fondet ble etablert 1.1.2000 ved sammenslåingen mellom BI og Norges Varehandelshøyskole (NVH). Fondet ble tilført ytterligere midler i 2002 som gavebrev ved salg av NVH-Stiftelsens eiendom på Drengsrud i Asker og realisasjon av aksjer i NVH-Konsult AS. Det er etablert et eget fondsstyre som både bevilger bruk av midler og disponerer bankkontoen.

Renteinntekter og avkastning knyttet til NVH-fondet er ikke tatt med i Stiftelsens resultatregnskap, men balanseført direkte til fondet.

Velferdsfondet for ansatte, som ble etablert i 2005, stammer fra salgsgevinst av firmabungalow på Lanzarote. Det er i 2015 ikke innvilget eller utbetalt midler fra fondet. Fondet er godskrevet med 1,2 % renter p.a. i 2015.

BI søker årlig om tildeling av Erasmus Stipendmidler. Søknad går via Senter for internasjonalisering av høyere utdanning (SIU) for tildeling av EU-midler til utvekslingsstudenter. Det foreligger klare retningslinjer for tildeling pr. student.

Det er ikke knyttet betingelser med regnskapsmessig konsekvens til andre fond.

Note 16 Langsiktig gjeld

Hele det langsiktige lånet er tatt opp i DNB og er sikret ved pant i morselskapets og BI-Bygget D-Blokka AS sine eiendeler. Se forøvrig note 18.

Forfallsstrukturen på lånet reflekterer store investeringer i årene 2013-2015. Det er ingen avdrag før 20.04.2016. Da forfaller 33,5 mkr i totalt 6 avdrag, før hele restsummen forfaller 20.12.2018. BI har anledning til å betale avdrag på minimum 10,0 mkr mellom forfallstidspunktene.

Saldo på den langsiktige lånestrukturen i DNB fremgår av tabellen nedenfor.

Långiver pantelån	Renteperiode	Rente	Restgjeld 31.12.2014	Endret 2015	Nedbetalt 2015	Restgjeld 31.12.2015
DNB	Flytende rente	1)	390 000	-100 000		290 000
DNB	Flytende rente	1)	436 500		-23 500	413 000
DNB	Fast rente til 3.4.2018	3,53 %	50 000			50 000
DNB	Fast rente til 4.4.2022	5,46 %	100 000			100 000
DNB	Fast rente til 2.10.2023	5,48 %	150 000			150 000
DNB	Fast rente til 2.1.2025	3,07 %	0	100 000		100 000
DNB	Fast rente til 2.1.2026	6,04 %	100 000			100 000
DNB	Fast rente til 3.4.2028	6,70 %	50 000			50 000
Sum pantelån			1 276 500	0	-23 500	1 253 000

1) Gjennomsnittrenten for 2015 var 3,82 % p.a.

I angitte rentesatser ligger avtalt rente til DNB på NIBOR + 1,35 % p.a. Marginen på 1,35 % er fast frem til 15.01.2016 da den endres til 1,5 %. Marginen er gjenstand for årlig reforhandling.

Den totale markedsverdi på renteswapavtaler pr. 31.12.2015 er beregnet til -110.037 mkr (forpliktelse BI). Markedsverdien per 31.12.2014 var beregnet til -100.556 mkr (forpliktelse BI).

I låneavtalen med DNB er det etablert følgende krav til finansiell covenant fra 31.12.2015 og påfølgende år. Måltallene er:

	2015	2016	2017	2018
NIBD/EBITDA	<5,5	<5,0	<5,0	<5,0
Rentedeckningsgrad	>1,6	>1,7	>1,7	>1,7

NIBD er netto rentebærende gjeld. EBITDA er driftsresultat før renter, skatt, avskrivninger og oppskrivninger.

Rentedeckningsgraden defineres som:

$$\text{Rentedeckningsgrad} = \frac{\text{Resultat} - \text{finanskostnader}}{\text{finanskostnader}}$$

For 2015 utgjorde nøkkeltallene:

	2015
NIBD/EBITDA	5,02
Rentedeckningsgrad	1,97

Note 17 Andre avsetninger for forpliktelser

I 2012 ble det besluttet å legge ned Studentenes Hus i Nydalsveien 15-17. Leieavtalen for dette bygget ble 15. november 2012 transportert tilbake til BI. Husleien i den opprinnelige leiekontrakten med Avantor er høyere enn det som er mulig å oppnå i dagens marked. Det er derfor avsatt for beregnet tap frem til leiekontraktenes utløp i 2025. Andel av avsetningen som gjelder 2016 er klassifisert som kortsiktig gjeld.

Beskrivelse	Avsetning 31.12.2014	Benyttet	Avsetning 31.12.2015
Forpliktelse Studentenes Hus	21 342	-3 895	17 447

Note 18 Pantstillelser

<i>Morselskap</i>			<i>Konsern</i>	
2015	2014		2015	2014
1 253 000	1 276 500	Pantegjeld sikret ved pant	1 253 000	1 276 500

		Pantsatte eiendeler:		
1 426 471	1 451 347	Bygninger	1 802 030	1 833 701
105 300	105 300	Tomter	165 300	165 300
259 502	270 121	Driftstilbehør	287 515	297 327
50 088	53 690	Kundefordringer	46 410	53 815
1 841 361	1 880 458	Sum balanseført verdi	2 301 255	2 350 143

Note 19 Husleieforpliktelser

Morselskapet har løpende leieavtaler for lokaler med årlige beløp som fordeler seg slik:

	Forpliktelser
2016	66 376
2017	60 380
2018	49 759
2019	42 698
2020 og senere år totalt	394 809
Sum forpliktelser	614 023

Avtalene har en resterende leietid på mellom 0,5 og 16,5 år.

Note 20 Annen kortsiktig gjeld

Følgende poster er ført under annen kortsiktig gjeld:

<i>Morselskap</i>			<i>Konsern</i>	
2015	2014		2015	2014
77 305	74 129	Feriepenger inkl. aga	77 305	74 129
6 723	5 009	Periodiserte lønns- og personalkostnader	6 723	5 009
1 521	2 713	Sluttpakker og gavepensjoner	1 521	2 713
38 457	38 960	Periodiserte oppdragsforskningsinntekter	38 457	38 960
3 168	4 815	Forskuddsinnbetalte gaveprofessorater	3 168	4 815
10 945	9 137	Ikke avregnet sensur	10 945	9 137
14 840	13 160	Forskuddsbetalte kursavgifter	14 840	13 160
11 644	12 117	Påløpne renter	11 644	12 117
2 740	7 317	Avviklingskostnader høyskoler/lokaler	2 740	7 317
28 366	22 325	Diverse periodiserte kostnader	27 957	22 921
195 709	189 681	Sum annen kortsiktig gjeld	195 300	192 278

Note 21 Skattepliktig virksomhet (utleie av lokaler)

BI er ikke en skattepliktig stiftelse, men er skattepliktig for utleie av lokaler. Alle datterselskapene er skattepliktige.

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres oppføres netto i balansen. Utsatt skatt både i selskapsregnskapet og i konsernregnskapet regnskapsføres til nominelt beløp.

Morselskap:

Konsern:

2015	2014		2015	2014
		Årets skattekostnad fordeler seg på:		
0	0	Betalbar skatt	0	39
1 571	776	Endring i utsatt skatt	3 219	2 213
-1 571	-776	Ikke balanseført utsatt skattefordel	-1 571	-781
0	0	Sum skattekostnad	1 648	1 471

		Beregning av årets skattegrunnlag:		
4 908	2 875	Resultat før skattekostnad skattepliktig virksomhet	12 800	8 338
0	0	Permanente forskjeller	0	0
-9 140	-4 844	Endring i midlertidige forskjeller	-13 951	-10 143
4 232	1 968	Endring i fremførbart underskudd	1 442	1 950
0	0	Anvendt fremførbare renteforskjell	-292	0
0	0	Årets skattegrunnlag	0	146
0	0	Betalbar skatt (27 %) av årets skattegrunnlag	0	39

		Oversikt over midlertidige forskjeller:		
52 441	48 826	Anleggsmidler	118 359	109 932
0	0	Fremførbare rentekostnader	0	-292
-19 518	-25 042	Avsetninger etter god regnskapsskikk	-19 518	-25 042
-45 200	-40 968	Akkumulert fremførbart underskudd	-59 671	-58 484
0	0	Korreksjonsinntekt	-34 576	-34 576
-12 277	-17 185	Sum	4 594	-8 462

-3 069	-4 640	25 % utsatt skatt/(skattefordel)	1 148	-2 285
-3 069	-4 640	Herav ikke balanseført utsatt skattefordel	-4 191	-5 976
0	0	Balanseført utsatt skatt/(skattefordel)	5 339	3 692

		Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 27 % av resultat før skatt:		
1 325	776	27 % skatt av resultat før skatt	3 456	2 251
246	0	Effekt av endret skatteprosent på utsatt skattefordel	-92	0
-1 571	-776	Ikke balanseført utsatt skattefordel	-1 717	-782
0	0	27 % av endring midlertidige forskjeller som følge av endret utleieandel	0	0
0	0	Permanente forskjeller (27 %)	0	0
0	0	Beregnet skattekostnad	1 647	1 470

0,0 % 0,0 % Effektiv skattesats *)

12,9 %

*) Skattekostnad i forhold til skattepliktig resultat før skatt

Kontantstrømoppstilling 01.01.-31.12.

Morselskap:

Konsern:

2015	2014		NOK 1.000	2015	2014
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter					
42 001	106 949		Resultat før skatt	49 224	111 768
101 266	90 660	+/-	Ordinære avskrivninger	110 897	100 084
170	-12 386	+/-	Tap/(gevinst) salg anleggsmidler	170	-12 386
-2 550	-10 759	+/-	Endring i varer, kundefordringer og leverandørgjeld	3 726	-15 757
-961	-22 109	+/-	Endringer i andre tidsavgrensingsposter	-5 024	-15 696
139 926	152 356	= (A)	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	158 992	168 013
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
-66 138	-93 980	-	Investeringer i varige driftsmidler	-69 782	-100 888
198	284	+	Salg av varige driftsmidler (salgssum)	198	284
15 157	-189 157	+	Inn-/utbetaling på langsiktige lånefordringer	0	-189 157
0	15 233	+	Innbetaling ved salg/likvidasjon av aksjer	0	15 233
0	0	-	Kjøp av aksjer	0	-280 098
222	-280 098	+/-	Endring i andre investeringer	222	0
-50 562	-547 719	= (B)	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-69 362	-554 627
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
-	460 000	+	Opptak av ny gjeld (kortsiktig og langsiktig)	0	460 000
-23 500	-23 500	-	Nedbetaling av gjeld	-23 500	-25 908
-23 500	436 500	= (C)	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-23 500	434 092
65 865	41 137	A+B+C	Netto endring i likvider i året	66 130	47 478
150 751	109 615	+	Kontanter og bankinnskudd per 01.01.	158 414	110 937
216 615	150 751	=	Kontanter og bankinnskudd per 31.12.	224 544	158 415